

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗЛАСЕ НЕДЕЉНО ЈЕДАНПУТ НА ТАБАКУ

ЦЕНА ЗА СРБИЈУ :

НА ГОДИНУ 6 дин.
НА ПОЛА ГОДИНЕ 3 "
ОД СТРАНЕ ВЕЊЕ НА ГОДИНУ 9 дин.

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА

ЈЕ У ЗДАЊУ

ОПШТИНСКОГ СУДА

Цена је огласима 6 дин. пара од врсте.

Претплату ваља слати унутрњом на општински суд а све кореспонденције на уредника.

РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ.

Неплаћена писма не примају се.

СЛУЖБЕНИ ДЕО

РЕДОВНИ САСТАНАК

одбора општине београдске 3 октобра 1887 године

(по стенографским белешкама)

почетак у 5¹/₂ часова по подне.

(Свршетак)

Председник. Молим вас сад да чујете извештај комисије која је прегледала коцкасту калдрму у улица кнеза Михаила.
Г. Секретар чита извешће.

Председништву општине београдске

Комисијско извешће.

Према наредби госп. председника ГЛЖ 815. од 22. 1887 год. потписати чланови комисије изашли смо данас на лице места у Књаз Михаиловој улици где се претреса коцкаста калдрма и са привешеном (мустром) угледном коцком сравнили смо коцке које се полажу у калдрму и нашли смо :

Да коцака потпуно по мустри нема. Овој приближних има ; процентуално стање тачно не да се одредити. Могло би се рећи да ће их бити око 50 - 60%. Остале коцке, и ако би биле по облику приближне оне одетупају по мери.

Хрђаве коцке избацују се и замењују бољима. По прочитању акта и саслушању предузимачевом, као да је на представке бив. госп. председника Богићевића био принуђен да пошто по то по најхрђавијем времену, у зимско доба, коцке у најкраћем року спреми и калдрму положи. Имајући те околности и друге, комисија налази, да се предузимачу ова коцкаста калдрма плати (не по погодби 12-50 динар) по 10 динара квадратан метар, што чини да му се одбије 20.% од погођене цене. Зато што коцке не одговарају апсолутно угледној мустри по погодби на којој су два печата општинска и предузимачев.

Потписати су мишљења да треба ову ствар изнети пред одбор те да он дефинитивну одлуку донесе.

ЧЛАНОВИ КОМИСИЈЕ

Мих. Павловић

М. Д. Кљидис

Слажем се са разлозима комисије потпуно и они су оправдани. И ја сам мишљења да коцке не одговарају мустри, и да је по све право да се ове не плате предузимачу по уговореној цени. Али мислим да би овај одбијак требало однети само на коцке а не на песак и кал-

дрмисање. Суму од 12-50 динар. ваља одлучити у три под. цене, на цену коцака, цену песка и израду калдрме. Коцке неваљају и не треба их платити по погодби ; али пошто је предузимач пешчани слој знатно дебљи положио него што је био по уговору дужан и пошто је по нова претресао калдрму и ову полаже доста добро, држим, да ове последне две суме није право крњити.

За то мислим да је право да се (20%) двадесет од сто однесе и одбије само од цене коцака.

Ове по моме мишљењу изнеће на квадратни метар око осам динара (8 динара).

23. Септембра 1886 г.

у Београду

И. ОПШТ. ИНЖИЊЕР

Стеван Чађевић

Коцака по мустри нема, али по што је калдрма готова мњења сам да се предузимачу плати по 10 динара један метар, кад се ова ствар пред одбор изнесе и ако исти одобри.

Никола З. Поповић

Г. Председник. То је мишљење комисије. После тога сам добио и једну молбу од тога предузимача и молим вас да ју чујете.

Г. Секретар чита молбу;

Одбору општине београдске

Како ме је известио I-ви инжињер општински г. Чађевић, чланови комисије писнослате по наредби господина председника, решили су, да ми се плати само 10 динара од квадратног метра калдрме, коју сам ја израдио у Кнез Михаиловој улици

На ово решење, изречено пре свега од воловине наименовани чланова у ту комисију, нек ми је дозвољено поднети одбору неке моје примедбе.

Израда калдрме у питању излицитована је неким Тонијом, који се је обвезао, да је сврши до конца месеца октобра, док до тога рока није био ни отпочео, а општина налазила се са поквареном старом калдрмом, са неотпочетом новом, и без предузимача који би предузео неотпочети посао. Мене узеше на око, ласкајући ми с' једне стране, док сам с друге стране био преварен, и узех на себе посао и одговорност, и поред свега што сам одмах у почетку увидео да ћу имати грдну штету и да би боље било да изгубим кауцију и % депоновати, ипак због задате речи бившем председнику Богићевићу ја сам свршио рад.

Нећу да набрајам том одбору све бриге и непријатности као и трошкове, које сам морао сносити: рећи ћу само да сам био принуђен радити зими, радити са свом могућом журбом, и ма да ме је рад у оно време године коштао дупло, ипак сам све учинио. Могу тврдити да мало ко би се нашао који би учинио оно што сам ја учинио. По што рад није вршен кад треба, обвезују ме да га сад по ново свршавам, дајући ми другу нивелету, комисија ме натерује да шкартирам коцке, и да израђујем по ново друге, да постављам коцке по једнакој величини у линије, траже се од мене риголи, што по уговору нисам обвезан, ја се свему томе покоравам, стављам 20—30 сантиметара песка, док по уговору обвезан сам само десет, издржавам четири човека за оправку коцака, шкартирам, израђујем риголе и то све да би задовољио општину и општински одбор. Рад је под надзором општинског инжињера, и све иде добро, али, као на пакост износи се сада нека *коцка мустра* коју је поднео Тонито и коју мислим да је апсолутно немогуће имитирати у пракци, и упоређујући ту коцку комисија је нашла за добро да ми се сада одбију динара 2.50 по квадратном метру, као да није довољан огромни губитак, који већ на том раду имам.

Али против ове *коцка мустре* ја мислим да имам довољно добри разлога. Пре свега велики део коцака, у по четку рада, примила је комисија, а за остале одбор општински треба да зна да ме је бивши председник Богићевић принудио да о мом трошку издржавам и плаћам једнога општинског чиновника, кога је он наименовао, у мајдану, и кога је дужност била, да нагледа рад и шкартира што не ваља и да сваке вечери рапортира г. Богићевићу; даље, кад сам коцке довозио на лице места, по наредби, општ. чинов. Јоца Божић надзорник општинских добара, долазио је на лице места и шкартирао коцке натерујући ме да шкартове одмах одвозим и да исплатим оне људе које би он поставио да шкартирају. За то, сада мени приписивати кривицу да коцке нису по пропису, мислим да је неопростими грех, да се не може то узети у призрење ни по обичном схватању као ни по смислу закона, и за то се надам да ће славни одбор штети од мене удаљити сваку одговорност и свако одбијање од цене коју сам са општином утврдио, а то дин. 12.50 од кв. метра

При свршетку молим, да ми се одмах по свршеном претресу кадрме изашље комисија, која ће примити и признати свршени рад.

25. Септембра 1887 г.
Београд

НАПОКОРНИЈИ

Фр. Ђурић и друг.

Г. В. Дукић. Ја сам потпуно за мишљење г. Чађевића да му се одбије 20% само на камењу.

Г. Ј. Дилбер. После тога треба узети у обзир да камење овакво које је товарено и ношено у колима и стоваривано и бацано не може никад изгледати овакво каква је мустра. Осим тога треба знати да овако јевтиног предузимача никад више добити нећемо и да ће он

извесно штетовати на овом предузећу. Дакле треба да се ограничимо на најмању меру одбитка

Г. Председник. Сад колико одбитка треба да буде то је ваше господо да решите, али начелно да му се ништа не одбија ја за то нисам, јер заиста камен којим је озидано калдрму не одговара мустри. Он се правда и наводи овде у својој молби много којешта и између осталог каже да није знао за камен који као мустра стоји овде. То може бити да није знао — али пошто стоји та мустра, моја је дужност била да ту мустру изнесем и да наредим да комисија види: је ли уговор потпуно и по мустри камена извршен.

Г. Н. Ђорђевић. Ја мислим да је у пракци заиста немогуће удесити да сваки такав камен одговара потпуно својој мустри. Мора се десити да нека коцка буде мања нека већа. Међу тим кад одбор ову ствар решава ја мислим да треба да узме у оцену то: је ли општине преплатила ту калдрму и може ли данас за ту цену да направи такву калдрму какву нам је овај предузимач направио? С тога ја мислим да није право да му се одбије и на песку и на камену. Кад не одговара мустри, можемо му нешто одбити али не по 20% јер то је много и није право.

Г. М. Клидис. Ја сам био члан те комисије и знам да смо се у комисији много ломили колико да му се одбије — јер господо не један или два, на 20 или 50 ти кажем, него ама баш ни један у овој калдрми неће те ваћи који ће потпуно одговарати утврђеној мустри. И није само то него има грдан део каменова који нису ни отесани и кад би се строго мотрило на уговор требало би 50 на сто да му одбијемо. Но ми смо смањили из обзира баш тога што је јевтино погођена ова израда калдрме. Најпосле општина му може учинити и неку милост пошто је човек упао и што ће извесно штетовати — али комисија имала је да цени уговор и мустру, и према томе казала је не 20% што је рђаво ушло у извештај, него 2½ динара по метру од камена да му се одбије и мање плати по што је погођено, по што камен никако не одговара мустри.

Г. Марко Степановић. Ја би казао што се тиче одбијања то да имамо на уму пошто се плаћа кв. метар тесаног камена? Ја знам да се не може добити нигде јевтиније од 12 динара ма какав да је, а плаћа се и 14 Зато држим да ће бити много ако се одбије овоме човеку 20% — то је заиста много, јер он је тамо метуо више песка.

Г. Ст. Добривојевић. Ја знам баш кад је тај предузимач ступио у погодбу, он је рачунао да се том ценом, коју је за ову улицу утврдио као најнижу заузме грађење целе калдрме у свом Београду, и онда је знам постављао некакве услове. Сад он је сигурно рачунао на то, што ће радити у већем размеру па ће зарадити. Али видимо да му се то измакло, рачун му није испео и он ће извесно да штетује. Ја га не знам лично, али сам мишљења да томе човеку на овој изради калдрме треба одбити по мишљењу г. Чађевића од вредности самог камена 20% — а од другог не.

Г. В. Дукић. Рече један одборник да је овај предузимач метуо више песка па за то да му не треба одбити

ових 20% — па баш то и јесте зато метнуо, што му је камен тањи и мањи па је морао више песка да domeће..

Г. Марко Степановић. То не стоји, он је могао да метне земље па тек онда два три цола песка и опет би добио ону висину која му треба. То треба да се узме у рачун.

Г. Председник. Ја не знам, господо, оће ли тај предузимач бити задовољан са нашом одлуком. Ви знате, ако једна комисија даде мишљење о раду једног предузимача, он то мишљење немора одмах примити но може тражити другу комисију. Но ја мислим када би у овој ствари били умерени, онда са овим човеком могли да свршимо ствар без отезања. И ја држим да је одбитак по мњењу већине комисијске истина не претеран али ипак велики, кад се узме у вид само то да је овај предузимач по 12¹/₂ динара од кв. метра израдио ову калдрму. То је заиста јевтино и камо срећа да ко хоће по ту цену да му дамо цео Београд да нам калдрмише. Комисија вршећи савесно своју дужност добро је мишљење донела — али кад се узме у вид све незгоде предузимачеве које он у својој жалби и излаже, као и ова његова ниска цена, онда мислим да би довољно било кад би му одбили само 10%....

Г. Ј. Дилбер. Има још околности, који у прилог његов иду н. пр. да је камен примљен онакав какав је донет без примедбе. Наш надзорник добара г. Божић примио је сав тај камен. И за то кад би му одбили само по 1 динар на камену, пошто није по мустри, ја мислим да би то довољно било. Ја држим да ћемо се у томе сложити. (Чује се: мало је).

Г. Председник. Ја мислим 10% да му одбијемо од целе заграде, јер и ово имам да вам кажем. Ми треба да чувамо такве људе који би били вазда конкуренти у тим предузећима. (Тако је).

Г. В. Дучић. Не знам како то изгледа кад једна комисија каже овако, ми сад да другчије то решимо. То је увреда комисији. С тога ја остајем при извешћу комисије и гласаћу за мишљење г. Чађевића.

Г. Председник. Господо, сад шта да ставим на гласање. (Чује се: 10% да се одбије). — Што се тиче увреде, ја молим г. комесаре да се не нађу увређени. (Чује се: а не, не) за то господо то долази пред одбор да он коначно рени. Ја мислим да је доста кад му одбијемо 10 на сто зараде. (Усваја се). — Дакле, усвајате ли то да му одбијемо 10% зараде. (Усваја се).

Г. В. Дучић. Ја одвајам мњење. Ја нисам за то)?

Г. Милутин Марковић. Ја сам за комисијско мишљење но за комисијско сам мњење само односно камена — као што је г. Чађевић казао.

Г. Н. Ђорђевић. Ја бих молио господу која се одвајају да имају на уму да је ово зајиста јевтино израђен посао. За 12 динара кв. метар ево нека сад изврши ма ко онакав посао.

Г. Председник. Дакле, господо остаје ли ова ствар на томе да му се одбије 10% зараде? (Остаје, остаје) онда смо то свршили!

Сад молим вас имамо да решимо о неким лицитацијама, које не трпе одлагања. Оно о изношењу ђубрета, оставићу за другу седницу, пошто је сад већ доцне. Изволте чути извешће о лицитацијама.

Лицитација плаца у жељезничкој улици остала је на тројици лицитанда за 208-10 дин. Плац овај био је цео прошле године 60 дин. но сада је подељен на три плаца са правом да закупци смеу на истом плацу и дућане за шпекулације подићи.

Г. В. Дучић. За колико је година издато имање? („За пет“) Ако је за пет онда да се неodobри.

Г. Марко Степановић. Ја сам потпуно за то да буде за пет година, како би људи који узимљу те плацове могли тамо да се боље наместе.

Г. Ст. Добривојевић. Много је за 5 година него за 2 године да буде.

Г. В. Дучић. Напоследку нека буде и за три године, само 5 много је. (Чује се: за три, за три).

Г. Председник. Усвајате ли за три године ову лицитацију, а ако лицитанти не пристану, онда да држимо другу лицитају на три године. (Усваја се).

Сад имамо и неке плацове у фишекцијској чаршији, који су дати под аренду.

Рачуновођа чита: Изволте чути.

И ова лицитација остала је на тројици лицитаната за 990-45 дин. Прошле године била цена целога плаца 190 дин. али се није ни за шта друго сем за обделивање смео употребити.

Ове године подељен је тај плац на три и добили смо 800 дин. више него ли прошле године.

(Чује се: да се одобри).

Г. Председник. Одобрава ли се за пет година? (Одобрава се).

Сад имамо лицитацију плацева у бари Венецији.

Лицитација плацева у бари „Венецији“ остала је на осморици лицитанда за 10.328 дин. дакле ове године добили смо 1068 дин. више.

Г. Председник. Одобрава ли се ова лицитација? (Одобрава се).

Сад имамо набавку неких ситница за школу.

Рачуновођа (чита): Но испод руке добивене су цене као најниже.

Г. Председник. Усвајате ли ове најниже цене које су овако после лицитације испод руке добивене? (Усвајамо).

Сад имамо лицитацију за израду скамија и другог намештаја школског.

Г. Секретар чита: Јуче на држаној лицитацији за израду скампија остало је на Паји Радосављевићу за 2099. дин.

Г. Председник. Молим вас господо, ја ћу ову ствар усмено да објасним. После држане лицитације долазио је мени Андрија Баптиста и нудио јевтинију цену.

Ја не би сам требао по праву да га примим али пошто је понудио 5% јевтиније примио сам га и наредио да дође и Паја Радосављевић на коме је остала била ова набавка на држаној лицитацији. Кад је Паја дошао њему је наравно било неправдо што се тако ради али напоследку казао је „да даје 150 динара на сиротињу у колико онај јевтиније нуди“. Пошто сам ја казао за тим, да то не може да буде, да даје на сиротињу, него ако хоће нека каже хоће ли ниже од изл.цитиране цене да прими израду овога посла, он нас је послушао и данас дошао и

казао да даје 200 дин. диже од првобитне лицитиране цене, што значи 100 дин. јевтиније од Баптисте. Дакле, изволте господо рећи хоћемо ли нову лицитацију држити или одмах ову ствар решити?

Г. Марко Степановић. Ја сам господо, столар и мени су сви моји другови по занату врло добро познати; и ја бих пре дао овај посао у израду Паји баш да он није попустио ниједне паре од лицитације. Јер познајући и једног и другог, могу рећи овде да онај други нема у својој радионици где да се окрене са две тезге. Ја сам правио те ствари; знам добро како те ствари иду, и за то сам да се Паји одобри набавка без иједне речи. (Вичу: Одобрава се, одобрава се).

Г. Председник. Дакле усвајате ли да ову набавку изврши Паја по најнижој цени коју је дао? (Усвајамо).

Молим вас још једну ствар. Ја сам ономад, немајући довољан број одборника на окупу, реферисао у конференцији одборској једну ствар, а сад ћу је изнети пред одбор. Та је о козари коју је наш грађанин Ђуковић отворио на своме имању више тркалишта. Комисија, која је први пут прегледала то место нашла је да се може дозволити козара на истоме месту. Кад је та ствар дошла пред одбор општински, одбор је донео о луку да не може тамо бити козара. Полиција, којој се Ђуковић жалио, враћа акта натраг и пита како је то могуће да комисија каже да може, а одбор да каже не може! Услед тога ја сам одредио још једну комисију и то из истих лица која су била у првој и додао сам још 2—3 одборника и ова комисија донела је извештај да тамо не може бити козара пошто тамо ниже тога имања, или кроз само имање, тече изворна вода која би се покварила и т. д. Због тога је Ђуковићу и забрањено да тамо козару држи. Но ја сад морао би да изнесем тај извештај комисијски и пред вас, јер исти Ђуковић дао је услед овога протест у ком каже како се не придржавамо правила, како није потписан лекар на извешћу и т. д. Међутим он је погрешно. У првој комисији био је лекар општински г. Хирш, и ја га ни за другу комисију нисам променуо, него наши општински лекари замењују један другог и место г. Хирша дошао је у комисију г. Попе. Ја дакле овде нисам ни у колико погрешно. У осталом за ову ствар ја дајем разлога овако: баш и да није у санитарском погледу нимало штетно да на томе месту буде козара, опет штетно је по интересе саме општине. По општинске интересе а да би се могла вршити контрола свакојако нужно је да све козаре буду на јавним друмовима. С тога мислим кад је и комисија то нашла да тамо не можемо дозволити козару, и кад је то и одбор један пут решио — онда о овој ствари не треба много говорити. (Чује се: да се одбије).

Г. Мар. Степановић. Место где је та кланица такво је да се заиста неће штетити никакви интереси, јер то је тако далеко, да ко пође тамо треба да повесе фруштук и ручак. С тога мислим кад он тамо храни и по сто комада свиња, да може и козару држати.

Г. Председник. Ви сте господо чули разлоге комисије, а знате из којих је узрока и први пут одбор одбио ову молбу. Јесте ли за то да се преиначи првашње решење о овој ствари; (Нисмо). Дакле јесте ли и остајете

ли при ранијем решењу одбора да се ова козара не дозволи? (Јесмо; нико није противан томе).

По прочитању аката којима се траже разна уверења — одбор је

изјавио:

да су: Лазар Маодраговић каф. доброг владања а средњег имовног стања, Станко Тошић рибар и Тодор Поповић доброг владања а сиротног имовног стања; а да не познаје: Мошу Мандила телала, Ђорђа Милетића калфу молерског, Добросава Јовановића шпекуланта, Мијаила Виторовића кочијаша, Јаноша Салаја надничара, Милана Васиљевића кочијаша, Глигерија Станојловића крижача, Ђоку Шоколовачког зваог „Марића“ крижача, Давида Леви калфу књигоvezачког, Симу Јовановића пекара, Саву Вукосављевиће кафецију, Франца Бутковића, Милана Вукелића надничаре и Јоцу Јевановића талигаша оvd. — За љаке који траже уверења о свом имовном стању одбор је изјавио да су: Цветко и Милица Цветановић, Љубомир Бошковић. Тихомир Струмалић, Боривоје Јанковић, Зорка Вујана, Димитрије Радивојевић, Мартин Ригер, Михајло Ст. Ивковић, Ђорђе Живковић, Живорад Капунац, Велимир Стевановић, Милорад Д Поповић, Дамјан Дамјановић, Живојин Ј. Балугџић, Андриј Шушкаловић. Сава Маринковић, Павло Ј. Поповић, Градимир, Светомир и Јагода Ђуровић, Ламбра Петровић, Стеван П. Марковић, Радомир Јеротић, Милан Грол, Милан Стојадиновић, Вукашин Мартиновић, сиротнога стања.

Састанак је закључен у 8 часова по подне.

НЕСЛУЖБЕНИ ДЕО

ПИСМА ИЗ РУСИЈЕ

(париском „Солеј“ у)

Петроград 12 Октобра 1887 год.

Два најновија догађаја спољна јако су узбунила наше јавно мњење. Прво су: бугарски избори, а друго и нарочито: Криспијев састанак с кнезом Бисмарком. Узаман полузванична штампа зачиње да докаже, како пут талијанског државника у Берлин не може имати никаква политичка значења. По њој први канцелар Немачке и први министар Италије не би имали друге цељи до да стегну један другом руку и да проговоре коју о одржању јевропског мира. Али, као што сам у стању потврдити, ни на двору ни у канцеларији г. Гирса не верује се то ни уколико.

Од своје стране, публика се није у оцени преварила, и у Петрограду и у провинцијама раздраженост је велика противу Немачке, која се оптужује за издају, као и противу Италије коју су Руси увек презирали. Ако се за Французе може рећи да су у политици кратког памћења, код Руса

на против, успомене прелазе у веру. Руси не могу никако да опросте дому Савојском, учешће у кримскоме рату, а у ствари која их се вије ни мало тичала. Нити је заборављена улога талијанских „берсаљера“ на обалама Черне и мосту Тракирском. Руски патријоти и Славенофили, — а то ће рећи руски народ — још онда су се заклили да ће се осветити Кавуру и Виктору Емануилу, а сама мржња њихова чудна је појава кад се помисли колико је непријатељство православних према римском папству. Од ово четири или пет година, англо-талијански савез заео је односе између Рима и Петрограда. Видна заштита коју је талијанска дипломатија пружила Бугарима, те је односе још запетијим учинила; док је она жалосна масовска афера, и раскид између Италије и хришћанске Абисиније, дигла цело јавно мњење руско против Италије. На овом месту добро је опоменути се, да је већина абисинских Хришћана пре осам година јавно прешла у православну цркву; као и да је прошле године једно јако оделење козачких добровољаца отишло у Абисинију, да се под заставом њенога владара бије противу талијанске војске. Ви можете, према томе, судити упечаток који је на духове учинила вест о тројном, аустро-немачко-талијанском, савезу. И кад би ту и било какве могућности правити себи илузије о смеровима Италије и Немачке, само прочитање берлинских новина довољно би било да их разбије. Листови немачки — бар они који нама до руку долазе, — без околишења тврде: да је Криспи-Бизмарков савез наперен и противу Турака и Козака. Један франкфуртски дневник, иде чак дотле да сведочи: да је г. Криспи изустео неке врло чудне речи у корист Бугара, а претње на адресу Русије „која вели — хоће да претвори Средоземно море у руско језеро.“

Ну, било истине или не било у овој версији Криспијевих речи, оне су као што горепоменух, иза вале овде праву озлојеђеност. Руска штампа, ма да пролази кроз уска врата цензуре, избацује кржаве епиграме противу Криспија, и излаже подсмеху талијанску војску. Од своје стране, влада види где се на хоризонту помаља једна огромна коалиција, али се прави као да верује да је она управљена противу француске републике а не противу руске царевине. Факт је међу тим да је Италија краља Хумберта склона да у источном питању одигра, на корист Инглеске и Аустрије, ону улогу коју је Француска Наполеона III играла у

кримскоме рату. Дакле, ни држање г. Криспија ни обрт у политици кнеза Бизмарка нису појаве из којих би г. Гирс могао поцрпети много куражи: а он ни до сада није бог зна како светлао са својом смелошћу. Тако, он је пустио да бугарска криза узме овако озбиљне размере, а било је врло лако отклонити ју у почетку. Ту је требало: или признати свршен чин, или, уз потпору Порте, ући с војком. Но г. Гирс не учини ни једно ни друго. Њему се чинио као бољи овај садањи и нејасни правац — ова средина између либералне политике Александра II-ог и гвоздене руке Николе I-ог. Па на шта је све то изашло? На то, да Русији скоро две године пркоси један мали народић, и то баш онај који је дужан да јој буде природни савезник. Може се доиста, рећи да је ова ситна политика више нашкодила угледу Русије но и каква велика војничка пораза. Никаква велика сила не може некажњено допустити, да се с њоме титра једна држава петог реда. Такву је политику терао и г. Фери према Китају, па, као год и то је он с њоме пронао, боља судба не чека ни г. Гирса у у Бугарској. За овај пар, на пример, полузванична штампа руска ограничава се на писање противу Бугара. Њима, пак, није за то ништа горе и они се на ово слабо и осврћу. Последњи избори њихови дали су, и опет огромну већину влади — на велику жалост овдашњих, московских и петроградских новина чија су ступци сада пуни извештаја о терору у Бугарској. Поред слика простог насиља, боја и хапшења, као и гажења народних права, неколико листова с гњевом сведоче о ширењу *католичке пропаганде* у Бугарској, и богораде владу да стане на пут римској шизми у једној православној земљи. Сам Свети Синод — а то ће рећи највиша црквена власт у Русији — решио је да изда један проглас на верно православље у Бугарској, да се чува опасних вигова римског свештенства.

На кратко, спољни положај ове земље вије ни мало сјајан. Под увредама Бугара, претњама Талијана и стражом Инглеза, Русија данас броји у Јевропи саме непријатеље, а ни једног савезника. Зближење њено са Француском прека је потреба и једини спас. Али г. Флуран није Ришелије, као што г. Гирс није Горчаков. При том, јавно мњење ове земље стоји растројено и узнемирено. Оно више нити зна шта хоће нити што влада његова спрема. Дабогме, да према таквом стању ствари најжешће противности избијају на површину. Тако с једне

У стране књаз Галицин, путем брошуре непријатељски напада Француску, и књаз Мешчерски говори да ће покренути један велики журнал наклоњен Немачкој; а с друге стране официри гарде и више губернатора провинције учестало са здравицама Француској, и то, поред вести која се проноси, да је један члан царске фамилије изјавио, да ће се у случају рата на Рајни борити у редовима француским. Свуда је овладала, дакле, нека интелектуална анархија, док министри као да веће да увиде колико је опасно пустити јавно мњење да залута и да се поцепа.

Па, кад овако стоји у спољњим питањима, то, да ли је бар унутарња политика чвршћа и сретнија? Не, и на против, наша влада као да ужива у гомилању својих погрешака. Г. Делијанов, на пример, коме је поверено министарство просвете, и који је лично и љубазан, и красан, и слободуман и добронамеран човек ево га где полази са чудне тачке, да су се његови Руси преучили, и да велика наука прави људе неспособним за државу! Ја нећу овде улазити у питање, да ли г. министар има право или нема; али доиста чудно је чути такву теорију из уста једног професора университета као што је он. Пре свега, знати ваља, да у Русији, у селима нарочито, не долази ни један писмен човек на двадесет неписмених Алн, као да је и ова јадна сразмера претерана за г. Делијанова који затвара школе где год стигне, замењује и овако ретке наставнике православним свештеницима, удваја таксе гимназијске, истерује из њих синове простачке — под изговором да је боље од њих направити раднике но ученике — и нагони професоре университета да држе предавања празним клупама.

Од своје стране, г. Толстој (министар полиције) који види свуда саме замке и завере, спрема пројект закона за искључење, из већине јавних звања, свију неплемића, е да би — по гласу из вештаја му — „дигао углед самом племству“, но које, узгред буди речено, није такву повластицу никада тражило. Најзад, јавља се и министар правде са једном великом реформом, а то је: укидањем пороте.....

Пре неки дан јавио сам вам о изгнанствима en masse, о русификацији балтичких провинција, и о принудном преласку у руско поданство већине странаца који живе у Пољској. До сада се у томе највише ударало на Немце, али сад ће поглавито на Аустријавце. Што се страних Јевреја тиче њима

се не оставља ни право бирања између изгнанства и преласка у поданство, већ им се просто даје пут.... На завршетку овог писма нека ми је још слободно додати: да су се, поред већ јављених дација, министар финансије и правитељствени савет сложили на неке нове, а на име: на личну порезу, ма да ова већ постоји под другим именом; 2 го, на војнику оних који су из ма каквих узрока ослобођени од војене службе; 3-ће на свеће; 4-о на палидрвца; 5-о на минералне воде; и 6-о на путничке паробродске билете. Тешко је доиста прорећи, шта могу дати сви ови нови намети. Од свију видова осветлења *стеарин* је још једини који до сад није подлежао никаквој такси; а она мисли се да ће донети око 850.000 рубаља или 2 милијуна динара. Палидрвца, — на која је ударено 50% нова намета — рачуна се да ће дати милијун рубаља. Противу таксе на минералне воде устају и лекари и економичари, који једнодушно тврде, да ће ту „дара бити тежа од масла“ — трошкови око истеривања те порезе већи од ње саме. Остаје да се види шта ће још дати такса на путнике водом. Биће скоро девет година како је слична такса ударена на жељезничке билете. Резултат се показао као жалостан, и по путнички саобраћај и по трговину. Сиротиња се решавала на путове водом, који су истива очајно дуги али бар јевтинији. Овај и в намет биће страпан удар за пловидбу по Дњепру, Волзи и свима сибирским рекама.... Дакле, збир целе унутарње политике гласи: мало школа, много дација, морални и материјални застој. А ако је и то добар програм, онда нека нам је слободно бар одвојити мњење.

КАРАКТЕР

(по Смајлсу)

IX.

Дружба у браку.

Доброта, а не лепота, женска освојиће срце моје.

Шекспир.

Мужу пристоји мудрост, а жени нежност.

Џорџ Херберт.

Да је бог хтео да жена буде госа човеку он би ју створио из његове главе; да је хтео да му она буде роб, он би ју саградио од његових ногу; али по што је он хтео да она буде њему *раван дру* то ју је он извадио из ребра, ма недра, његова!

Свети Августин.

(Наставак)

Посредством ове божанске страсти (љубави) свет се непрекидно подмлађује. То је вечна песма

рода људског, која покреће младост и весели старост, која слави сувременост у светлости прошлости, а обасјава будућност зрацима напретка. Љубав, која потиче из поште и уважења, уздиже и одржава чистоту карактера. Она тежи да нас ослободи јарма рођене нам себичности, и јесте савршена невиност као што је сопствена награда. Њу прати нежност, сачушеће, узајамна вера и поверење. — Права љубав развија и умне способности. Поета Браунинг вели: „да нас она прави и паметнијима“, а примера за ово имамо у томе; што су најдаровитији људи увек били и најнежнији љубавници. Велике душе зајме своју величну сваком лепом осећају, оне уздижу и освештавају сваку праву радост. Чувство љубави има и ту снагу, да пробуди и обелодани успаване особине наше. Оно узвишује наше тежње, шири наше груди и развија умне нам снаге. Један од најлепших књижевних дела која је икада женској страни учињен, биће да је суд поете Стила адресован госпођи Јелпсавети Хестинга, који гласи: „заљубити се у њу то је колико и честито се васпитати“. Посматрана у овој светлости, жена је учитељка у највишем смислу, учитељка над учитељима, јер нас она васпитава нежно и човечно.

Има једна изрека која тврди, да ни мушко ни женско не могу стећи довољно искуства у животу док не дођу у додир са светом, путем своје љубави. И као год што женско није женско док не сазна за љубав, тако исто и мушко није мушко, без тога. Обоје су потребни једно другом за савршено савршенство. Платон (философ) је објашњавао свој закон тиме што вели: љубавници траже једно у другом, сопствене слике, себе саме, по што је љубав разведена половина првобитне душе људске која се са својим паром венчава.“ Али философија као да ће бити овде у заблуди, јер се љубав исто тако често јавља у несличним као год у сличним примерцима.

Дакле, права дружба у браку мора потицати и из душе и из срца, и оснивати се на узајамном поштовању колико год на узајамном волењу. „Гди нема узајамне поште — вели славни Фихте — ту не може бити праве и трајне љубави; сваки други услов доноси кајање и јесте ведостојан сваке благодне душе људске.“ На кратко, прави брак мора почивати на особинама карактера које владају у домаћем као год у јавном животу. Али има нешто више и од голе поште у брачној вези. Чувство које ту влада куд и камо је дубље и нежније, и оно никад не може достићи тај степен између људи и људи, или између жена и жена.

„У области љубави“ — вели Натанијел Хоторн — „постоји увек непроходна провалија између човека и човека. Ови никада не могу примити један другом руку са оном топлотом срца и душе, са каквом то чини жена — у својству јој мајке, сестре ил' сузруге.“

Кроз врата љубави човек улази у нов свет — среће, сачуствовања и људска интереса. Тај је нов свет: његов дом, његова рођена кућа, која се савршено разликује од куће његова детињства, где му је сваки дан доносио неку нову радост и искуство. Он улази можда још и у нов свет болова и искушења, но у коме ће се још понајбоље истесати и у ред довести. „Фамилијарни живот“, — вели Сент-Бев — може да буде нун трња и брига, али и то је трње плодно, и те су бриге родне. Не буде ли човек отац у своје време, прилика је да ће му кућа бити дом порока и будалаштина.“

Живот, искључиво посвећен материјалном занимању, и неосетно ствара тесногруде карактере; јер се ту чове искључиво бавља са самим собом, а бриге, с једне стране, како ће користити за се да извуче, а с друге како ће од туђе утакмице и доскочице да се одбрани. У таквој борби људи и нехотишно постају неповерљиви и неплеменити; а најбољи лек противу тога јесте и остаје: своја кућа. Она нам помаже да се одвојимо од чисто шпекулативних мисли, да се извучемо из свакиднег му вара и нађемо у светињи домаћег крова и одмора.

„Ако материјално течење“ — вели Сер-Хенри Телор — руши приступе срцу, брак брани тај град“. И ма како да је глава пуна посла или амбиција — ако срце није освјено љубављу и учешћем према неком — живот ту може споља изгледати као успех; али у ствари бити пре обртно.

Прави карактер човека вазда ће се пре огледати у његовој кући по игде. Његова практична мудрост видеће се далеко боље на лицу са којим се он прилагођава домаћем реду него ли у много већим и јавним пословима. Сва памет његова може бити у послу, али, ако хоће да буде срећан, мора свим срцем бити код куће. Ту он мора показати своју праву нарав — своју искреност, љубав, милосрђе, правичност, мужаство — једном речју — свој карактер! У којој кући љубав не влада, ту је домаћи живот најцрњи деспотизам. Исто тако, у којој кући нема правде, ту нема нити може бити оне љубави, поверења и поштовања на којима се прави домаћи закони и оснивају.

(Наставиће се)

ТРГОВИНА

Стање пијада

Београд, 16 Октобра 1887 год:

(од 8 до 15 октобра)

Прешло је преко општинског кангара :

272.480	кила	Пшенице	по 10-25	дин.
51.525	"	Пшен. браш. (лебног	" 15	"
35.250	"	" " финог	"	"
7615	кил.	Кукуруза	стари по 8	нови 9-50
31.121	"	Јечма	" 7-50	"
33.575	"	Овса	" 7-50	"
14.339	"	Ражи	" 7-50	"
2256	"	Пасуља	" 22	"
1.269.614	"	Сувих шљива	од 19 до 24	"
693	"	Катрана	" 19	"
35.550	"	Креча	" 3-50	"
51.733	"	Сена	" 4-25	"
1000	"	Сламе	" 2-50	"
1353	"	Кајмака	" 100	"
15.334	"	Лука црна	" 7-50	"
482	"	Вуне пране	" 1-20	"
—	"	Маси	"	"
16.100	лит.	Ракије меке	" 22	"
—	"	" луте	"	"
83.000	"	Вина црна	" 16	" 15
—	"	" бела	"	"
12.138	"	Свиње	" 70	"
11.390	"	Кромпира	" 5-50	"
45.926	"	Грожђа	" 15	"
449	"	Круш ка	" 8	"
4594	"	Јабука	" 8	"
13.760	"	Ораја	" 26	"
1169	"	Сира	" 60	"

УВОЗ ИЗ АУСТРО УГАРСКЕ

16.130	кила	Брашна
634	"	Пасуља
8000	"	Мекиња
—	"	Шпиритуса

ИЗВОЗ ЗА СТРАНЕ ЗЕМЉЕ

1.386.384	кила	Суви шљива
43.545	"	Пекмеца
35.554	"	Вуне
—	"	Шишарке
10.027	"	Шподиума
5350	ком	Комада кожа овчији
10.270	"	" " " јагњечи
16.340	"	" " " јарећи
300	"	" " " ковлака
—	"	" " " козји

МЕСЕЧНИ СТАТИСТИЧКИ ПРЕГЛЕД

Заклане стоке у општинској кланици у месецу Септембру 1887 год.

Дан у месецу	ЗАКЛАНО									
	ЗА ВАРОШ					ЗА ВОЈСКУ				
	Волова	Крава	Телади	Овнова	Јагањ.	Волова	Крава	Телади	Овнова	Јагањ.
1	24	2	3	68	11	8	1	—	—	2
2	25	5	4	67	8	7	1	—	—	4
3	21	3	1	70	7	10	—	—	—	—
4	24	8	6	49	7	7	1	1	—	—
5	24	6	4	58	8	4	1	—	67	—
6	19	2	3	81	11	9	2	—	—	—
7	22	7	6	35	5	10	2	—	—	—
8	20	4	4	70	11	7	1	—	—	6
9	22	7	4	55	6	3	1	—	68	—
10	21	4	1	54	5	7	5	1	—	2
11	23	3	4	45	4	10	—	—	—	—
12	25	5	4	46	8	7	—	—	26	—
13	15	2	1	57	5	11	—	—	—	—
14	21	2	3	9	3	1	—	—	85	—
15	18	4	2	35	5	9	—	—	96	—
16	23	5	3	47	6	10	—	—	—	4
17	19	3	5	51	9	7	—	—	—	8
18	21	—	4	20	3	6	—	—	35	—
19	27	4	5	34	7	9	—	—	—	2
20	18	2	—	85	13	9	1	—	—	—
21	19	5	7	30	3	1	—	—	89	—
22	20	4	3	34	5	7	—	—	22	—
23	18	5	5	35	4	7	1	—	—	5
24	19	5	2	26	5	5	2	—	—	2
25	18	6	5	31	3	1	—	—	72	—
26	19	7	4	50	3	6	5	—	—	—
27	19	3	1	20	3	6	3	—	—	—
28	18	4	3	31	2	1	—	—	53	—
29	21	2	2	32	2	6	1	1	—	—
30	21	4	4	33	5	8	1	—	—	—
31	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Свега	624	123	103	1367	177	119	29	3	615	35

ОБЈАВА

Законом је општини дато право на приход од тамиса (туцане кафе). Како то право општина ужива и да нас позивају се сви они који се у Београду баве туцањем и крмењем туцане кафе, да се најдаље до 25. ов. мес. пријаве у рачуноводство овога суда, како би им се одредила такса и саопштила правила прописана зарад наплаћивања таксе.

Ко се до овога рока не буде пријавио по овој наредби, а ухвати се после да се истом радњом бави, биће му одузето право на радњу по сили, коју закон општини даје.

Из управне седнице суда општине Београдске, СБр. 994v. 10 октобра 1887. год. Београд.